

Буринська Н., Староста В. Історія розвитку вітчизняної методики викладання хімії в школі // Всеукраїнська науково-практична конференція “Шляхи розвитку шкільної хімічної освіти в Україні”. Тези доповідей. Львів, 17-19 вересня 2002. Львів: Видавн.цент Львів. нац.ун-ту ім.Івана Франка, 2002. С.12.

ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В ШКОЛІ

Ніна Буринська, Володимир Староста***

**Інститут педагогіки АПН України,*

***Ужгородський національний університет*

Історія вітчизняної методики викладання хімії (МВХ) охоплює понад 200 років. В даній роботі проведено аналіз етапів становлення та розвитку методики викладання шкільного курсу хімії (ШКХ).

Перший етап (1917 р. - початок 30-х років) – поява і становлення хімії як обов’язкового навчального предмета в ЗОШ. Особливість:

- Пошук методичних підходів до вивчення ШКХ. Поява перших програм та підручників (“робочі книги”), що базувались на ідеях комплексного навчання проф. П.П. Лебедева.
- У навчальні плани вузів внесено предмет МВХ.

Другий етап (30-і – початок 50-х років ХХ ст.) – перші спроби науково-методичного обґрунтування змісту, форм і методів при вивченні ШКХ. Особливість:

- Впровадження перших стабільних підручників, створених під керівництвом проф. В.Н. Верховського. Центральне місце в програмі ШКХ зайняла періодична система хімічних елементів Д.І. Менделєєва, а в курсі органічної хімії – теорія будови О.М. Бутлерова.
- Формування організаційної структури кадрового та навчально-методичного забезпечення функціонування викладання хімії в школі [створення Центрального науково-дослідного інституту політехнічної освіти (1931), лабораторії методики хімії АПН (1944), науково-методичних періодичних видань, перших посібників з курсу МВХ, тощо].

Третій етап (50-90-і роки ХХ ст.) – реалізація в ШКХ політехнічного принципу в навчанні та подальше поглиблення науково-теоретичного змісту ШКХ. Особливість:

- Підручник розглядається, в основному, як посібник для повторення і закріплення знань, отриманих на уроці, і як посібник для домашньої роботи учня. В зв’язку з цим посилюються функції закріплення і контролю.
- Формування педагогічних технологій (проблемне навчання, управління процесом та планування результатів навчання тощо).

Четвертий етап (90-і роки ХХ ст. по теперішній час) – формування системи національної хімічної освіти. Особливість:

- Впровадження педагогічного моніторингу і педагогічних (алгоритмічних) технологій.

- Формування освітніх технологій, спрямованих на діяльність для розвитку особистості, а не для накопичення фактів.

Проаналізовані особливості навчально-методичного забезпечення на кожному етапі, зокрема застосування завдань при вивченні хімії в ЗОШ.